طلوع روزنامه

پنجشنبه ۹ اردیبهشت ۱۴۰۰ ○ شماره ۳۰۶۳ ○ قیمت در کازرون ۳۰۰۰ تومان

طلوع روزنامه فرهنگی / سیاسی / اجتماعی / ورزشی

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: محمدمهدی جعفری‌زاده

شماره استاندارد بین المللی روزنامه طلوع (شاپا) : ۵۸۷۳-۸۰۰۲ ISSN: 5873 - 8002 عضو شرکت تعاونی مطبوعات کشور

شیراز: خیابان انقلاب (نادر) / نبش پارک انقلاب / مجتمع رز / طبقه اول تلفن: ۳۲۳۴۴۷۷۲-۰۷۱ فاکس: ۳۲۳۴۴۷۷۱

کازرون: خ قدمگاه / پایین تر از تقاطع امیرکبیر ۴۲۲۲۹۲۴۶-۰۷۱ پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

حساب جاری سپهر ۰۱۰۱۴۵۵۸۳۷۰۰۱ بانک صادرات به نام روزنامه طلوع آدرس سایت: www.tolounews.com

مرامنامه اخلاقی: tolounews.com/Regulations.aspx چاپخانه: خلیج فارس

امروز شما

فروردین

تو طبعی آتشین داری و زود تحت تأثیر قرار می‌گیری. باید احساسات خود را کنترل کنی و به دور از هرگونه تنش و اضطراب تصمیم بگیری تا موفق شوی.

اردیبهشت

اتفاقاتی پیش می‌آید که تو را وسوسه می‌کند تا دست به کارهای غلط و اشتباه بزنی. کاملاً باید مراقب باشی و در همه حال دوراندیشی خود را حفظ کنی. باید مراقب باشی، بازیچه این و آن نشوی.

خرداد

پس از یک دوره ناراحتی و تنهایی، اکنون وارد مرحله تازه‌ای از زندگی شده‌ای و با شخصی آشنا می‌شوی که بعضی از رؤیاهای شیرین تو را به واقعیت نزدیک می‌کند و تو را شاد و خرم می‌کند.

تیر

گیرم که شانس در خانه تو را بزند و بپرسد که چه می‌خواهی؟ وقتی تو خود هنوز به این نرسیده‌ای که هدف تو در زندگی چیست، دیگران چه کمکی می‌توانند به تو بکنند!

مرداد

مسائلی در زندگی عاطفی‌ات اتفاق می‌افتد که نباید در مورد آن سهل‌انگاری کرد. باید با عقل و منطق و به دور از احساسات با این مشکل برخورد کنی تا به سرعت مشکل حل شود.

شهریور

در این اوضاع درهم برهم، تصمیم‌گیری دشوار خواهد بود. باید کمی حوصله کنی تا همه چیز مرتب شود سپس می‌توانی با چشمان باز برای زندگی و آینده‌ات تصمیم بگیری و به پیامدهای آن بیندیشی.

مهر

احساس می‌کنی تصمیم تو به اراده و اختیار دیگران بستگی دارد. این موضوع می‌تواند آزاردهنده باشد اما اگر تفاهمی که وجود دارد همچنان باقی بماند، مشکلی پیش نمی‌آید.

آبان

از مورد محبت قرار گرفتن در این روزها تعجب نکن و سعی کن نهایت استفاده را از آن ببری. اگر فال خود را بصورت روزانه دنبال کرده باشی متوجه خواهید شد که این ایام رو به پایان است و تا سال دیگر باید منتظر بمانی.

آذر

رفته رفته درهای تازه‌ای به روی تو گشوده خواهد شد. کسی پیدا می‌شود که بدون هیچ چشم‌داشتی حاضر می‌شود به تو کمک کند.

دی

این خوب است که به دنبال حقیقت باشی اما از آنجایی که بعضی اوقات حقیقت تلخ است ممکن است تو را ناراحت کند.

بهمن

این روزها با واقعیت فاصله گرفتی. لازم است دوباره پاهای خود را بر روی زمین واقعی بگذاری. خیلی خوب است که آدم آرزوهایی داشته باشد اما باید مراقب باشی که این آرزوها و خواسته‌ها به صلاحت باشد و به صورت رؤیا و خواب و خیال نباشد.

اسفند

از خودخواهی فاصله بگیر تا شانس و اقبال جرات کند به تو نزدیک شود!! سعی کن دیگران را هم در زندگی‌ات شریک کنی.

در قالب نمایشگاه نقاشی برگزار شد؛

روایتی از معماری و اشعار حافظ در «خیابان»

نمایشگاه انفرادی نقاشی‌های ساغر مشیری امین با عنوان «خیابان» که روایتی از معماری و اشعار حافظ است، در گالری «راوی هنر» برپاست..

به گزارش خبرنگار مهر، نمایشگاه نقاشی «خیابان» که شامل منتخبی از آثار ساغر مشیری امین است به مناسبت هفته معماری تا ۱۰ اردیبهشت ماه در گالری راوی هنر برپا خواهد بود.

ساغر مشیری امین دانش آموخته رشته معماری بوده و علاوه‌بر فعالیت حرفه‌ای در این حوزه، به تجربه سبک‌های مختلف نقاشی پرداخته است. وی در مجموعه آثار اخیر خود، پلان‌هایی از شهرهای ایران و جهان را با اشعاری از حافظ درهم آمیخته و تفأل به کوچه‌هایی زده است که علاوه بر اعتبار شهرها، میزبان خاطرات تلخ و شیرین مردم آن دیار است.

در استیتمنت این نمایشگاه آمده است: در تمامی شهرهای دنیا، اماکن و خیابان‌هایی هستند که موجب اعتبار آن شهر شده و ارزش باستان‌شناسی و تاریخی و هنری دارند؛ اما فارغ از نگاه معماری و گذر از این میراث ملموس و با پرداختن به موضوع «انسان و محیط» تمامیت شهر، دارای ارزش می‌شود. آنجا که تمامی اتفاقات تلخ و شیرین، اولین و آخرین نگاه‌ها، قرارها و دیدارها در سال‌ها و فصل‌های بی شمار، تبدیل به خاطراتی شده‌اند که در تصرف حافظه

کوچه‌ها و خیابان‌ها مانده‌اند.

ساغر مشیری امین هنرمندی است که در این مجموعه آثارش به روابط انسانی می‌پردازد و با انتخاب اشعار حافظ که با خطوطی مبهم بر روی نقشه‌هایی از شهرهای ایران و جهان نوشته شده‌اند، تفأل به کوچه‌هایی زده است که راوی غم و شادی انسان‌ها هستند. نگاه او در آثارش، دعوتی است همیشگی به تأمل و جستجوی خاطرات و یافتن تکه‌های گمشده خود و همنوعانمان در عبور از کوچه‌ها و خیابان‌ها...»

چوگان؛ بازی شاهان ایران

لست سکند: بازی چوگان یکی از قدیمی‌ترین بازی‌های ایرانی است که قدمت آن را به دوره هخامنشیان و در زمان کشورگشایی داریوش اول می‌دانند. این بازی مخصوص شاهان هخامنشی بود و در دوره‌های بعد، یعنی دوره صفویه به اوج شکوفایی خود رسید و شاه‌عباس هم یکی از قدرتمندترین بازیکنان چوگان بوده است. شاه‌عباس قبل از اینکه از قزوین به اصفهان برود، در این شهر میدان چوگان داشته و میدانی بزرگ‌تر از قزوین را در اصفهان ایجاد کرد.

می‌گویید کجا؟

میدان نقش‌جهان فعلی در زمان شاه‌عباس برای بازی چوگان در نظر گرفته می‌شد. در کتب تاریخی آمده است که روزهای تعطیل، بازی چوگان در میدان نقش‌جهان برگزار می‌شد و پادشاهان صفوی با حضور در ایوان کاخ عالی‌قاپو، نظاره‌گر این بازی بودند. هنوز هم اگر به میدان بروید می‌توانید دروازه بازی چوگان را که آثار کمی از آن باقی مانده در میدان پیدا کنید. در واقع این دروازه‌های سنگی، قدیمی‌ترین دروازه‌های چوگان دنیاست. شاه‌عباس علاقه زیادی به این بازی داشت و در دوره او اصفهان و میدان نقش‌جهان، همیشه پر می‌شد از اسب‌های پرقدرت و بازیکنان چوب به دست در پی توپی که توانایی خود را در این بازی به نمایش می‌گذاشتند. می‌گویند اولین بازی چوگان ثبت شده بین ایرانی‌ها و ترکمن‌ها بوده که در این بازی، ترکمن‌ها برنده شدند اما منبع قابل استنادی در این باره وجود ندارد؛ اما بعدها افسران انگلیسی با دیدن این بازی، برای ایجاد بازی گلف و هاکی الهام گرفتند.

انواع چوگان

غیر از چوگان ایرانی، یک نوع چوگان هم وجود دارد به نام چوگان کابویی. در این بازی گروهی نیز بازیکنان سوار بر اسب باید با چکش، توپی که بزرگ‌تر از توپ ایرانی است را به دروازه هدایت کنند. این ورزش در غرب آمریکا طرفداران زیادی دارد.

در مغولستان هم چوگان با غژگاو رایج است. غژگاو گونه‌ای گاو با موی بلند و دمی مثل اسب است که در این بازی به جای اسب بازی می‌کند. این بازی در سال ۲۰۰۰ یکی از جاذبه‌های مغولستان شد.

این بازی در دوره‌های بعد از شاه‌عباس هم رواج داشت، اما بی‌رونق‌تر از زمان او. در دوره پهلوی هم به مدت کوتاهی این بازی انجام شد اما بعدها به فراموشی سپرده شد.

بازی چوگان به مدت ۳۹ سال به عنوان یکی از بازی‌های المپیک معرفی می‌شد، چون خیلی از کشورها بهتر از ایران آن را بازی می‌کردند؛ اما از آنجا که این بازی در وطن خود یعنی ایران هیچ استقبال کننده‌ای نداشت از بازی‌های المپیک در سال ۱۹۳۶ حذف شد.

بازی چوگان تنها یک بازی نبود. معمولاً اسب‌ها از موانع عبور نمی‌کنند یا راهشان را کج می‌کنند اما در این بازی اسب‌ها به سمت موانع می‌دوند و طوری حرکت می‌کنند که صاحب نشسته بر خود را به زمین نزنند. این اسب‌های پرورش یافته را بیشتر برای زمان جنگ استفاده می‌کردند، چون آن‌ها را قدرتمندتر از اسب‌های دیگر می‌دانستند. در واقع در این بازی، اسب‌ها پرورش یافته بودند که با هر حالتی مانند عبور از موانع و حرکت سوار، هماهنگ شوند، بنابراین ضمن بازی سواران، قدرت اسب‌ها نیز به نمایش گذاشته می‌شد و بهترین اسب این بازی، بهترین اسب جنگی به شمار می‌آمد.

چوگان در فرهنگ ایرانی سمبل معرفت، مردانگی و هنر خلاق انسان و یکی از موارد مهم میراث ناملموس ایران است که پشتوانه فرهنگی ارزشمندی در ادبیات، مینیاتور، نقاشی، روایتگری، شعر و عرفان دارد. منظومه گویی و چوگان عارفی هروی از نمونه‌های بارز به جای مانده از منظومه‌های عرفان ایرانی است.

این بازی در زمان اوج خود در شعر شعرای ایرانی به وفور دیده می‌شد، از بازی بین سیاوش و افراسیاب در شاهنامه فردوسی گرفته تا نام بردن از چوگان در اشعار سعدی و حافظ.

تصور نکنید که این یک بازی مردانه بوده، خیر. این بازی را به خصوص در کشورهای دیگر هم زنان بازی می‌کنند و هم مردان. حتی در آمریکا تیم‌های قوی بانوان چوگان باز، مراحل بالایی از قدرت بازی را به دست گرفته‌اند. اخیراً در ایران نیز بانوان به این بازی روی آورده‌اند و فدراسیون چوگان نیز در ایران شکل گرفته است.

خواندنی

گرگیعان (قرقیعان)؛ میراث معنوی خوزستان در میانه رمضان

لست سکند: ماه رمضان که از راه رسید، در مطلب «آیین ماه رمضان در شهرهای ایران»، به بعضی از آداب و رسومی که با رسیدن این ماه، میان ایرانی‌ها به راه می‌افتد، صحبت کردیم. در این مطلب و به مناسبت امشب، سراغ آیین ویژه‌ای در خوزستان ایران می‌رویم که مخصوص شب پانزدهم رمضان همزمان با تولد امام حسن مجتبی (ص) است. اهمیت این رسم قدیمی به اندازه‌ای است که در سال ۱۳۹۵ به ثبت میراث ملّی رسید تا حواسمان باشد فراموشش نکنیم.

رسم گرگیعان از چه زمانی شکل گرفت؟

می‌گویند ریشه این رسم برمی‌گردد به زمان پیامبر اسلام (ص) که به مناسبت امام حسن مجتبی (ع)، در این روز جشن و سرور به پا شد. بدون شک طی دورانی که می‌گذرد و سفری که یک آیین به شهرها و فرهنگ‌های دیگر می‌کند، تفاوت‌هایی در آن ایجاد می‌شود.

این رسم فقط به خوزستان و ایران محدود نمی‌شود، در بعضی قسمت‌های عراق یا در مناطقی از حوزه خلیج فارس هم آن را جشن می‌گیرند. امّا حال و هوای هر کدام با هم فرق می‌کند. آنچه ما در ایران می‌شناسیم، گرگعانی با حال و هوای خوزستان است که کوچه‌ها را در میانه رمضان با آوازهای محلی عربی، پرشور و آواز می‌کند.

این رسم چندین ساله معمولاً در کوچه و پس‌کوچه‌های اهواز، ویس، آبادان، خرمشهر، شادگان و سوسنگرد و دیگر شهرهای خوزستان و روستاهایش، به اجرا درمی‌آید..

گرگیعان را چطور جشن می‌گیرند؟

می‌گویند در آیین گرگیعان، کودکان نقش اول برنامه هستند. زمان افطار که می‌گذرد، لباس نو و تمیزشان را می‌پوشند؛ پسران دشداشه به تن می‌کنند و دختران با عباهای عربی‌شان، کیسه‌ای به دست می‌گیرند و راهی کوچه و پس کوچه‌ها می‌شوند. گاهی کودکانی که دسته‌جمعی برای گرفتن عیدی به کوچه‌ها می‌روند، دو گروه شوند: گروه اول می‌خواند: «گرگیعان و گرگیعان» و گروه دوم جواب می‌دهند: «الله یعطیکم رضعان؛ خدا به شما بچه دهد» یا «گرگیعان و گرگیعان؛ الله ایخلی اولیدکم؛ خدا پسرکوچولویتان را نگه دارد». یا ممکن است این دو گروه به دو گروه دختر و پسر نیز تقسیم شوند.

دو سنگی که در دست می‌گیرند، سازشان می‌شود و با کوباندن آن‌ها به هم شعرهای مخصوص این روز را می‌خوانند. در خانه‌ها می‌روند تا عیدی این روزشان را بگیرند. آن‌ها با هم می‌خوانند:

«ماجینه یا ما جینه حل الکیس و انطینا؛ آمدیم و آمدیم ـ در کیسه را باز کن و به ما عیدی و شیرینی بده». اگر اهالی خانه در پشتبام باشند کودکان خطاب به آنها میگویند: «یا اهل سطوح تنطونه لو نروح؛ ای افرادی که بالای پشتبام ایستاده‌اید، به ما عیدی می‌دهید یا برویم؟»

اهالی جنوب هم که می‌شناسید، درهایشان باز و قلب‌هایشان آماده مهمان‌نوازی است. درها را باز می‌کنند و به بچه‌ها عیدی و شیرینی و باسورک (بادام) می‌دهند. کودکان هم در مقابل آرزوی رزق و سلامتی برای اهالی آن خانه می‌کنند. چیزی شبیه به رسم چهارشنبه‌سوری در آخر سال ایرانیان که داستان شکل‌گیری‌اش را در مطلب «آداب چهارشنبه سوری در ایران» بررسی کردیم.

این آیین پر سرود و آواز تا آخر شب حتّی تا سحر هم ادامه پیدا می‌کند. در سال‌های اخیر، با مطرح شدن این رسم قدیمی به عنوان میراث معنوی ناملموس، این رسم را می‌توانید در موزه هنرهای معاصر اهواز آن را ببینید که با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.

گرگیعان یعنی چه؟

محلی‌ها آن را قرقیعان هم می‌نامند امّا این نام یعنی چه و از کجا آمده؟ می‌دانیم که صحبت دقیق و کاملاً درست درباره آداب و رسوم قدیمی چندان ممکن نیست، چون اطلاع دقیقی از اصل اولیه نداریم و از طرفی سندی هم مبنی بر اینکه دقیقاً چه بوده برایمان به جا نمانده است؛ بنابراین درباره این رسم قدیمی و معنی نامش هم تعدادی فرضیه وجود دارد امّا دقیقاً نمی‌دانیم که ریشه نامش از کجا آمده است. پس بعضی از مهمترین نظرات را در اینجا مرور می‌کنیم:

عده‌ای معتقدند این کلمه از «قرع الباب» به معنای در زدن گرفته شده به این دلیل که کودکان در خانه‌ها را برای گرفتن شیرینی و عیدی می‌کوبند.

عده‌ای دیگر می‌گویند این واژه از کلمه «قرّة العین» به معنای نور چشم، گرفته شده است. علت این را چنین توضیح می‌دهند که رسم گرگیعان مصادف با تولد امام حسن مجتبی(ع) و خوشحالی رسول خدا(ص) برای تولد اولین نوه‌اش بوده است، می‌گویند مردم برای عرض تبریک به امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) «قرة عین قرة عین» گویان به درب منزلشان می‌رفتند و کم کم به صورت مناسبتی هر ساله میان مسلمانان رواج یافت. به همین دلیل هم نام این رسم، گرگیعان شده.

این نام در کشورهای دیگر به شکل‌های کمی متفاوت‌تری نامیده می‌شود از جمله: در کویت و عربستان همین قرقیعان می‌گویند اما در بغداد به آن «ماجینه یا ماجینه»، در بحرین «قرقاعون»، در قطر «قرنقعوه»، عمان «قرنقشوه» و امارات متحده عربی هم «حق‌اللیله» گفته می‌شود. همچنین این رسم در بوشهر و بندرعباس به نام گرگشو (به معنی گره گشایی) انجام می‌شود.

عکس‌های روز:

ماه مبارک رمضان در فلسطین

شهروند عکاس

عکس های حرفه ای خود را با کیفیت مطلوب به آدرس ایمیل روزنامه طلوع toloudaily@gmail.com ارسال کنید تا در روزنامه درج گردد